

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 187 (XXXI) — Nr. 660

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 8 august 2019

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 16 din 15 ianuarie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 117 din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală și ale art. XV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2014 pentru modificarea și completarea unor acte normative și alte măsuri fiscal-bugetare.....	2–4
Decizia nr. 228 din 16 aprilie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 95/2014 pentru modificarea și completarea Legii recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004, în ansamblul său, precum și, în special, ale art. I pct. 4, 6, 16, 17 și pct. 19–23 din aceasta.....	5–11
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
285. — Ordin al președintelui Agenției Naționale pentru Resurse Minerale pentru modificarea Ordinului președintelui Agenției Naționale pentru Resurse Minerale nr. 244/2019 privind aprobarea licențelor de concesiune pentru explorare acordate în urma concursului public de oferte — Runda 98/2019	11
ACTE ALE AUTORITĂȚII DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ	
21. — Normă privind aplicarea Ghidului ESMA cu privire la indicii de referință ne semnificativi din Regulamentul privind indicii de referință.....	12–15

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 16**

din 15 ianuarie 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 117 din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală și ale art. XV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2014 pentru modificarea și completarea unor acte normative și alte măsuri fiscal-bugetare

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Fabian Niculae	— magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 117 din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală și ale art. XV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2014 pentru modificarea și completarea unor acte normative și alte măsuri fiscal-bugetare, excepție ridicată de Alina Nicoleta Martinescu în Dosarul nr. 58.144/300/2015 al Judecătoriei Sectorului 2 București — Secția civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.273D/2017.

2. Dezbaterile au avut loc la data de 11 decembrie 2018, cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, când Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 57 și art. 58 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, a amânat pronunțarea pentru data de 15 ianuarie 2019, dată la care a pronunțat prezenta decizie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

3. Prin Încheierea din 22 martie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 58.144/300/2015, **Judecătoria Sectorului 2 București — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 117 din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală și ale art. XV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2014 pentru modificarea și completarea unor acte normative și alte măsuri fiscal-bugetare**, excepție ridicată de Alina Nicoleta Martinescu într-un dosar având ca obiect soluționarea unei contestații la executare.

4. În **motivarea excepției de neconstituționalitate**, autoarea acesteia arată, în esență, că dispozițiile legale criticate sunt neconstituționale, întrucât prin inexistența controlului judecătoresc asupra începerii executării silită s-a conferit executorului fiscal competența de a decide cu privire la legalitatea și temeinicia titlului executoriu, titlu pe care îl întocmește tocmai organul care realizează și activitatea de executare silită.

5. Autoarea excepției a invocat principiul egalității în drepturi consacrat de art. 16 din Constituție și a menționat că ar fi neconstituțional să se admită că statul ar trebui să beneficieze de un tratament diferit, preferențial și o procedură separată în materia executării obligațiilor fiscale.

6. De asemenea a susținut că se poate admite că pot apărea dificultăți în ceea ce privește executarea hotărârilor judecătorești

având ca obiect acordarea contravalorii taxei pe poluare pentru autovehicule și a taxei pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule, având în vedere influența negativă pe care o are executarea silită asupra bugetului, însă aceste dificultăți pot fi înlăturate prin introducerea în bugetul anului următor a unui fond pentru astfel de sume de rambursat, conform unor politici fiscale analizate și aprobate în prealabil.

7. Contribuabilul achită integral o taxă, o datorie la bugetul de stat, și plătește penalități de întârziere, astfel că ar fi contrar principiului constituțional menționat mai sus să se admită faptul că statul, în calitate de debitor, poate plăti o datorie, o sumă ce a fost în prealabil încasată integral, într-un termen de 5 ani, eșalonat, și fără alte penalități, dobânzi pentru această perioadă până la achitarea integrală.

8. În final, a precizat că procedura executării silite prevăzută de Codul de procedură civilă trebuie să se aplice în mod egal atât debitorilor persoane fizice, cât și instituțiilor statului, statul neputând beneficia de un tratament diferit în ceea ce privește îndeplinirea obligațiilor de natură fiscală.

9. **Judecătoria Sectorului 2 București — Secția civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este întemeiată. Aceasta arată că, din perspectiva jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, dreptul la justiție, garantat de art. 6 din Convenție, protejează în egală măsură și punerea în executare a hotărârilor judecătorești definitive și obligatorii, care, într-un stat ce respectă preeminența dreptului, nu pot rămâne fără efect în defavoarea uneia dintre părți. Prin urmare, executarea unei hotărâri judecătorești nu poate fi împiedicată, anulată sau amânată pe o perioadă lungă de timp. În ceea ce privește modalitatea de executare se apreciază că executarea *uno ictu* constituie doar o altă modalitate de executare, fără ca acest lucru să însemne că este unica modalitate de executare care poate fi aplicată. Cu toate acestea, instanța apreciază că dispozițiile art. XV din ordonanța de urgență care instituie modalități procedurale specifice pentru executarea deciziilor judecătorești având ca obiect rambursarea cuantumului taxelor care au fost declarate contrare dreptului Uniunii, respectiv instituirea unui termen de 5 ani pentru plata eșalonată a sumelor și suspendarea procedurii de executare silită în cadrul acestui termen, sunt mai puțin favorabile decât cele aplicabile pentru acțiunile având ca obiect restituirea taxelor nedatorate întemeiate pe o încălcare a dreptului intern. Astfel, procedura instituită de art. XV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2014 menține o situație de nelegalitate prin instituirea unui termen de 5 ani pentru rambursarea unor sume datorate în temeiul unor hotărâri judecătorești executorii, din moment ce executarea silită de drept comun este exclusă în cadrul acestui termen, iar justițiabilul nu dispune de niciun mijloc de constrângere a autorității să își execute obligația dacă aceasta nu execută de bunăvoie, indiferent dacă din motive legate de lipsa fondurilor sau din alte motive, dispozițiile fiind mai puțin favorabile decât cele care s-ar fi aplicat în lipsa lor pentru restituirea taxelor nedatorate bugetului de stat.

10. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului

Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

11. **Guvernul** apreciază că dispozițiile legale criticate sunt constituționale. Se arată că autoarea excepției nu invocă o inegalitate de tratament juridic între cetățeni, ci un tratament juridic diferențiat între cetățeni și stat când aceștia au calitatea de debitor în cadrul unui raport juridic fiscal. În acest sens se apreciază ca fiind relevante considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 561 din 16 octombrie 2014, conform cărora cu privire la problema tratamentului diferențiat de care beneficiază statul în raport cu contribuabilii în ceea ce privește satisfacerea creanțelor, Curtea a reținut, în esență, că în cadrul raporturilor juridice dintre stat, în calitate de creditor, și contribuabil, în calitate de debitor al obligației fiscale, cele două părți nu se situează pe poziții de egalitate, între ele existând o legătură de subordonare în favoarea statului, pe baza unui regim de drept public, și, prin urmare, nu poate fi vorba de încălcarea principiului egalității în fața legilor prevăzut de art. 16 din Constituție.

12. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

13. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

14. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie prevederile art. 117 din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 513 din 31 iulie 2007, și ale art. XV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2014 pentru modificarea și completarea unor acte normative și alte măsuri fiscal-bugetare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 151 din 28 februarie 2014, care ce au următorul cuprins:

— Art. 117 din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003: „(1) Se restituie, la cerere, debitorului următoarele sume:

- a) cele plătite fără existența unui titlu de creanță;
- b) cele plătite în plus față de obligația fiscală;
- c) cele plătite ca urmare a unei erori de calcul;
- d) cele plătite ca urmare a aplicării eronate a prevederilor legale;
- e) cele de rambursat de la bugetul de stat;
- f) cele stabilite prin hotărâri ale organelor judiciare sau ale altor organe competente potrivit legii;
- g) cele rămase după efectuarea distribuirii prevăzute la art. 170;

h) cele rezultate din valorificarea bunurilor sechestrate sau din reținerile prin poprire, după caz, în temeiul hotărârii judecătorești prin care se dispune desființarea executării silite.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), sumele de restituit reprezentând diferențe de impozite rezultate din regularizarea anuală a impozitului pe venit datorat de persoanele fizice se restituie din oficiu de organele fiscale competente, în termen de cel mult 60 de zile de la data comunicării deciziei de impunere.

(2¹) Prin excepție de la prevederile alin. (1), sumele încasate prin poprire, în plus față de creanțele fiscale pentru care s-a înființat poprirea, se restituie din oficiu de organul fiscal în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data încasării.

(3) Diferențele de impozit pe venit de restituit mai mici de 5 lei vor rămâne în evidența fiscală spre a fi compensate cu datorii viitoare, urmând a se restitui atunci când suma cumulată a acestora depășește limita menționată.

(4) Prin excepție de la alin. (3), diferențele mai mici de 5 lei se vor putea restitui în numerar numai la solicitarea contribuabilului.

(5) În cazul restituirii sumelor în valută confiscate, aceasta se realizează conform legii, în lei la cursul de referință al pieței valutare pentru euro, comunicat de Banca Națională a României, de la data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se dispune restituirea.

(6) Dacă debitorul înregistrează obligații fiscale restante, sumele prevăzute la alin. (1), (2) și (2¹) se vor restitui numai după efectuarea compensării potrivit prezentului cod.

(7) În cazul în care suma de rambursat sau de restituit este mai mică decât obligațiile fiscale restante ale debitorului, se va efectua compensarea până la concurența sumei de rambursat sau de restituit.

(8) În cazul în care suma de rambursat sau de restituit este mai mare decât suma reprezentând obligații fiscale restante ale debitorului, se va efectua compensarea până la concurența obligațiilor fiscale restante, diferența rezultată restituindu-se debitorului.

(9) Procedura de restituire și de rambursare a sumelor de la buget, inclusiv modalitatea de acordare a dobânzilor prevăzute la art. 124, se aprobă prin ordin al ministrului economiei și finanțelor.”;

— Art. XV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2014: „(1) Plata sumelor prevăzute prin hotărâri judecătorești având ca obiect restituirea taxei pe poluare pentru autovehicule și a taxei pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule, dobânzile calculate până la data plății integrale și cheltuielile de judecată, precum și alte sume stabilite de instanțele judecătorești, devenite executorii până la data de 31 decembrie 2015, se va realiza pe parcursul a 5 ani calendaristici, prin plata în fiecare an a 20% din valoarea acestora.

(2) Cererile de restituire ale contribuabililor prevăzuți la alin. (1) se soluționează, conform prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în termen de 45 de zile de la înregistrare, iar plata tranșelor anuale se efectuează conform graficului stabilit de Administrația Fondului pentru Mediu.

(3) Termenul prevăzut la alin. (1) curge de la data împlinirii termenului prevăzut la alin. (2).

(4) În cursul termenului prevăzut la alin. (1) orice procedură de executare silită se suspendă de drept.

(5) Sumele prevăzute la alin. (1), plătite în temeiul prezentei ordonanțe de urgență, se actualizează cu indicele prețurilor de consum comunicat de Institutul Național de Statistică.

(6) Procedura de efectuare a plății titlurilor executorii va fi stabilită prin ordin comun al ministrului mediului și schimbărilor climatice și al ministrului finanțelor publice, cu respectarea termenelor prevăzute la alin. (1).

(7) Plățile restante la sumele aferente titlurilor executorii emise până la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență și pentru care nu a fost demarată procedura de executare silită se efectuează cu respectarea prevederilor alin. (1)—(6).”

15. Curtea observă că prevederile art. 117 din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală au fost abrogate prin art. 354 lit. a) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 547 din 23 iulie 2015, iar cele ale art. XV alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2014 au fost modificate prin Ordonanța Guvernului nr. 26/2015 privind modificarea art. XV alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2014 pentru modificarea și completarea unor acte normative și alte măsuri fiscal-bugetare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 639 din 21 august 2015, aprobată prin Legea nr. 310/2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 905 din 7 decembrie 2015,

prevederile art. XV în ansamblul său fiind abrogate prin Ordonanța de urgență nr. 52/2017 privind restituirea sumelor reprezentând taxa specială pentru autoturisme și autovehicule, taxa pe poluare pentru autovehicule, taxa pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule și timbrul de mediu pentru autovehicule, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 644 din 7 august 2017. Însă, având în vedere considerentele Deciziei nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, Curtea urmează să analizeze dispozițiile legale criticate, întrucât ele continuă să producă efecte juridice în cauza de față.

16. În opinia autoarei excepției, prevederile criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 16 privind egalitatea în fața legii.

17. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că instanța de contencios constituțional s-a mai pronunțat asupra prevederilor legale criticate, prin raportare la critici similare, constatând că sunt constituționale.

18. Astfel, în ceea ce privește art. 117 alin. (9) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, prin Decizia nr. 413 din 16 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 701 din 8 septembrie 2016, paragrafele 15—18, Curtea a observat că, potrivit art. 117 alin. (1) lit. f) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, se restituie, la cerere, creditorului sumele stabilite prin hotărâri ale organelor judiciare sau ale altor organe competente potrivit legii.

19. Având în vedere că restituirea sumelor se face la cererea creditorului, instituția publică debitoare trebuie să facă demersurile necesare pentru a-și îndeplini obligația de plată stabilită în baza titlului executoriu, potrivit unei proceduri aprobate prin ordin al ministrului economiei și finanțelor. Textul de lege criticat reprezintă tocmai temeiul emiterii unui astfel de ordin de aprobare a procedurii, fără să rezulte din conținutul său normativ că organul fiscal ar avea competența de a analiza sau censura titlul executoriu.

20. În continuare, Curtea a constatat că, în temeiul dispozițiilor legale criticate, se emite un ordin care privește aspecte tehnice ce țin de aplicarea legii. Actele date în executarea legilor se emit în limitele și potrivit normelor care le ordonă, limitându-se strict la cadrul stabilit de actele de bază în executarea cărora au fost emise, și nu pot conține soluții care să contravină acestora (în acest sens, a se vedea art. 78 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al

României, Partea I, nr. 260 din 21 aprilie 2010, cu modificările și completările ulterioare).

21. Totodată, Curtea a reținut că dacă ordinul emis în temeiul dispozițiilor legale criticate este contrar sferei de reglementare a actului pentru a cărui executare a fost dat, această chestiune reprezintă o problemă de aplicare și interpretare a legii de către instanțele judecătorești de contencios administrativ.

22. În ceea ce privește dispozițiile art. XV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2014 pentru modificarea și completarea unor acte normative și alte măsuri fiscal-bugetare, prin Decizia nr. 170 din 16 martie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 521 din 5 iulie 2017, paragraful 25, Curtea reține că le-a analizat și prin raportare la pretinsa încălcare a art. 16 din Constituție, din perspectiva instituirii unei discriminări în ceea ce privește tratamentul juridic diferit aplicat aceleiași categorii de persoane. Curtea a statuat că această diferență se justifică în mod obiectiv și rezonabil, având în vedere că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2014 urmărește un scop legitim — menținerea echilibrului bugetar și respectarea angajamentelor interne asumate în domeniul protecției mediului, și păstrează un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și obiectivul avut în vedere — executarea eșalonată a hotărârilor judecătorești în cauză. Ca atare, situația particulară ivită și motivată prin existența unei situații extraordinare este una care reclamă o diferență evidentă de tratament juridic (a se vedea Decizia nr. 133 din 10 martie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 340 din 19 mai 2015, paragraful 24).

23. Așadar, statul nu se află în aceeași situație juridică cu cea a contribuabilului, activitatea legată de administrarea finanțelor publice impunând un tratament diferențiat al statului, care trebuie să asigure un anumit echilibru bugetar.

24. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură a schimba jurisprudența Curții, considerentele și dispozitivul deciziilor menționate își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

25. Referitor la sugestiile autoarei excepției de neconstituționalitate privind dificultățile statului de a plăti și care ar putea fi înlăturate prin introducerea în bugetul anului următor a unui fond pentru astfel de sume de rambursat, conform unor politici fiscale analizate și aprobate în prealabil, Curtea apreciază că acestea reprezintă critici prin care se solicită, de fapt, modificarea și completarea legii, ceea ce excedează competenței instanței de contencios constituțional.

26. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Alina Nicoleta Martinescu în Dosarul nr. 58.144/300/2015 al Judecătoriei Sectorului 2 București — Secția civilă și constată că prevederile art. 117 din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală și ale art. XV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2014 pentru modificarea și completarea unor acte normative și alte măsuri fiscal-bugetare sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Sectorului 2 București — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 15 ianuarie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Fabian Niculae

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 228

din 16 aprilie 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 95/2014 pentru modificarea și completarea Legii recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004, în ansamblul său, precum și, în special, ale art. I pct. 4, 6, 16, 17 și pct. 19—23 din aceasta

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ioana Marilena Chiorean	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Veisa.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 95/2014 pentru modificarea și completarea Legii recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004, excepție ridicată de Gelu Manea în Dosarul nr. 11.232/3/2016 al Tribunalului București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.334D/2017.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Președintele dispune a se face apelul și în dosarele nr. 1.552D/2017 și nr. 2.416D/2017, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 95/2014, ridicată de Asociația Tinerii Eroii ai Revoluției — 22 Decembrie 1989 din Galați în Dosarul nr. 1.769/121/2015 al Curții de Apel Galați — Secția contencios administrativ și fiscal, și, respectiv, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. I pct. 12 și pct. 23—28 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2014, ridicată de Oprea Mustață în Dosarul nr. 41.729/3/2016 al Tribunalului București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal.

4. La apelul nominal răspunde autorul excepției Oprea Mustață în Dosarul nr. 2.416D/2017. Lipsesc celelalte părți. Procedura de citare este legal îndeplinită.

5. Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor. Autorul excepției Oprea Mustață și reprezentantul Ministerului Public sunt de acord cu conexarea cauzelor. Curtea, având în vedere identitatea de obiect a cauzelor, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 1.552D/2017 și nr. 2.416D/2017 la Dosarul nr. 1.334D/2017, care a fost primul înregistrat.

6. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul autorului excepției Oprea Mustață în Dosarul nr. 2.416D/2017, care lasă la aprecierea Curții soluționarea excepției de neconstituționalitate.

7. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, sens în care invocă Decizia Curții Constituționale nr. 704 din 15 noiembrie 2018.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

8. Prin Încheierea din 7 februarie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 11.232/3/2016, **Tribunalul București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 95/2014**. Excepția de neconstituționalitate a fost invocată de Gelu Manea în cadrul unei cauze având ca obiect „anulare act administrativ”.

9. Prin Încheierea din 29 martie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 1.769/121/2015, **Curtea de Apel Galați — Secția contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 95/2014**. Excepția de neconstituționalitate a fost invocată de Asociația Tinerii Eroii ai Revoluției — 22 Decembrie 1989 din Galați în cadrul unei cauze având ca obiect „anulare act administrativ”.

10. Prin Încheierea din 17 mai 2017, pronunțată în Dosarul nr. 41.729/3/2016, **Tribunalul București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. I pct. 12 și pct. 23—28 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2014**. Excepția de neconstituționalitate a fost invocată de Oprea Mustață în cadrul unei cauze având ca obiect „refuz soluționarea cerere”.

11. **În motivarea excepției de neconstituționalitate, în dosarele nr. 1.334D/2017 și nr. 2.416D/2017**, autorii acesteia susțin, în esență, că, „prin manevre dolosive și diversiune juridică”, nerespectând principiile de drept stabilite prin Legea nr. 24/2000, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2014 a abrogat art. 9 alin. (6) din Legea nr. 341/2004, prin care se finaliza procedura de preschimbare a certificatelor doveditoare prin decret al Președintelui țării, în condițiile în care peste 28.000 de revoluționari nu au titlul de Luptător pentru Victoria Revoluției din Decembrie 1989 și nu mai pot beneficia de drepturile prevăzute de Legea nr. 341/2004. Astfel, plata drepturilor prevăzute de Legea nr. 341/2004 se face numai pentru Luptătorii cu Rol Determinant, dar nu și pentru Luptătorii Remarcați prin Fapte Deosebite. Această discriminare persistă și prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2014, prin faptul că Luptătorii Remarcați prin Fapte Deosebite sunt afectați, nemaiprimind indemnizația prevăzută de Legea nr. 341/2004, însă cei care nu au participat la Revoluția din Decembrie 1989,

ci au participat la revolta de la Braşov din 1987 beneficiază în continuare de plata indemnizaţiei, ceea ce contravine art. 16 alin. (1) din Constituţie.

12. Referitor la art. 22 alin. (1) şi la art. 47 alin. (2) din Constituţie, autorii excepţiei arată că indemnizaţia prevăzută de Legea nr. 341/2004 a fost singura sursă de existenţă a revoluţionarilor, iar prin eliminarea acesteia se încalcă dreptul la viaţă şi dreptul la măsuri de protecţie socială. Având în vedere acestea, se susţine că dispoziţiile de lege criticate contravin şi art. 53 din Constituţie, referitor la restrângerea exerciţiului unor drepturi sau al unor libertăţi fundamentale, nefiind îndeplinite condiţiile pentru o astfel de restrângere, aceasta fiind vădit disproporţionată. Se invocă jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului privind interpretarea art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, referitor la protecţia proprietăţii private, art. 7 din Declaraţia Universală a Drepturilor Omului, art. 14 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale şi art. 17 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, referitor la interdicţia exproprierii. De asemenea, se invocă Decizia Curţii Constituţionale nr. 90 din 7 februarie 2012, prin care s-a reţinut că sumele reprezentând indemnizaţii ce se achită beneficiarilor Legii nr. 341/2004 constituie într-adevăr un „*bun*”, în sensul art. 1 din Protocolul adiţional la Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale. În final, se invocă aspecte privind neconcordanţa dintre anumite prevederi ale Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 95/2014.

13. **În motivarea excepţiei de neconstituţionalitate, în Dosarul nr. 1.552D/2017**, autoarea acesteia susţine, în esenţă, că Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 95/2014, „în comparaţie cu Legea nr. 341/2004”, aduce atingere art. 61 din Constituţie, deoarece nu a fost încă aprobată prin lege, art. 108 alin. (3) din Constituţie, deoarece a fost adoptată pentru a modifica o lege deja aprobată de Parlament (Legea nr. 341/2004), şi art. 108 alin. (4) din Constituţie, deoarece nu este semnată de ministrul justiţiei. În continuare, se susţine că Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 95/2014 încalcă art. 115 din Constituţie, „văzut prin prisma art. 75 alin. (3)—(5) din Constituţie”, deoarece, dacă Parlamentul nu s-a pronunţat asupra aprobării acesteia, nu se poate vorbi despre modificările aduse Legii nr. 341/2004. Se mai susţine că Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 95/2014 contravine art. 21 alin. (3) din Constituţie, deoarece textul art. 92 din Legea nr. 341/2004 nu există, atâta vreme cât această Ordonanţă de urgenţă nu a fost aprobată în Parlament şi nici promulgată de Preşedintele României. Totodată, se arată că, potrivit Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 95/2014, în 30 de zile de la publicarea ei se vor emite noi norme metodologice, iar „Legea nr. 341/2004 nu este nici astăzi amendată cu dispoziţiile Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 95/2014”. De asemenea, se susţine că se încalcă şi dreptul la informare, prevăzut de art. 31 alin. (1) din Constituţie, deoarece Legea nr. 341/2004 nu a fost republicată. Cu privire la încălcarea art. 77 alin. (1) din Constituţie, se arată că Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 95/2014 va intra în vigoare după aprobarea acesteia de către Parlament şi după publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I. Rezultă, în opinia autoarei excepţiei, că nu se putea „încadra” textul Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 95/2014 în cuprinsul Legii nr. 341/2004. Se mai susţine că se încalcă şi art. 115 şi art. 154 din Constituţie, deoarece efectele Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 95/2014 au încetat în prezent, întrucât ordonanţele se supun aprobării până la împlinirea termenului de abilitare, or termenul de abilitare cu privire la aprobarea ordonanţei de urgenţă a trecut. Prin urmare, Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 95/2014 este neconstituţională, în raport cu Legea nr. 341/2004.

14. **Tribunalul Bucureşti — Secţia a II-a contencios administrativ şi fiscal şi Curtea de Apel Galaţi — Secţia contencios administrativ şi fiscal** apreciază că dispoziţiile de lege criticate sunt constituţionale, iar Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 95/2014 cuprinde regulile şi condiţiile în care sunt acordate anumite drepturi pentru o anumită categorie de cetăţeni, fiind atributul exclusiv al legiuitorului să adopte politicile şi strategiile în domeniu.

15. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate preşedinţilor celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului şi Avocatului Poporului, pentru a-şi exprima punctele de vedere asupra excepţiei de neconstituţionalitate.

16. **Guvernul** consideră, în esenţă, că excepţia de neconstituţionalitate este neîntemeiată, sens în care se redau o parte din considerentele Deciziei Curţii Constituţionale nr. 864 din 10 decembrie 2015.

17. **Avocatul Poporului** precizează că îşi menţine punctul de vedere, astfel cum a fost reţinut în deciziile Curţii Constituţionale nr. 178 din 29 martie 2016, nr. 398 din 15 iunie 2016 şi nr. 114 din 9 martie 2017, în sensul constituţionalităţii prevederilor Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 95/2014.

18. **Preşedinţii celor două Camere ale Parlamentului** nu au transmis punctele lor de vedere asupra excepţiei de neconstituţionalitate ridicate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului şi Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile scrise depuse de autoarea excepţiei în Dosarul nr. 1552D/2017, susţinerile autorului excepţiei, prezent la şedinţa publică, concluziile procurorului, dispoziţiile legale criticate, raportate la prevederile Constituţiei, precum şi Legea nr. 47/1992, reţine următoarele:

19. Curtea Constituţională a fost legal sesizată şi este competentă, potrivit dispoziţiilor art. 146 lit. d) din Constituţie, precum şi ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 şi 29 din Legea nr. 47/1992, să soluţioneze excepţia de neconstituţionalitate.

20. **Obiectul excepţiei de neconstituţionalitate, astfel cum este menţionat în încheierile de sesizare din dosarele nr. 1.334D/2017 şi nr. 1.552D/2017**, îl constituie dispoziţiile Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 95/2014 pentru modificarea şi completarea Legii recunoaşterii faţă de eroii-martiri şi luptătorii care au contribuit la victoria Revoluţiei române din decembrie 1989, precum şi faţă de persoanele care şi-au jertfit viaţa sau au avut de suferit în urma revoltei muncitoreşti anticomuniste de la Braşov din noiembrie 1987 nr. 341/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 969 din 30 decembrie 2014. **Obiectul excepţiei de neconstituţionalitate, astfel cum este menţionat în încheierea de sesizare din Dosarul nr. 2.416D/2017**, îl constituie prevederile art. I pct. 12 şi pct. 23—28 din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 95/2014. Analizând motivarea autorului excepţiei de neconstituţionalitate, Curtea reţine că, în realitate, acesta critică dispoziţiile art. I pct. 4, 6, 16, 17 şi pct. 19—23 din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 95/2014, dispoziţii care au următorul cuprins:

„Art. I

Legea recunoaşterii faţă de eroii-martiri şi luptătorii care au contribuit la victoria Revoluţiei române din decembrie 1989, precum şi faţă de persoanele care şi-au jertfit viaţa sau au avut de suferit în urma revoltei muncitoreşti anticomuniste de la Braşov din noiembrie 1987 nr. 341/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 654 din 20 iulie 2004, cu modificările şi completările ulterioare, se modifică şi se completează după cum urmează:

[...]

4. La articolul 3 alineatul (1), literele a), b) și c) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„a) Erou-Martir al Revoluției Române din Decembrie 1989 — atribuit celor care s-au jertfit în lupta pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989 sau au decedat în legătură cu aceasta;

b) Luptător pentru Victoria Revoluției din Decembrie 1989:

1. Luptător Rănit — atribuit celor care au fost răniți în luptele pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989 sau în legătură cu aceasta, dacă au fost răniți prin utilizarea armelor de foc ori a tehnicii de luptă de către forțele represive, prin loviri sau alte violențe comise de reprezentanți ai acestora.

2. Luptător Reținut — atribuit celor care au fost puși în detenție preventivă, până în data de 22 decembrie 1989, de forțele de presiune, ca urmare a participării la acțiunile pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989.

3. Luptător cu Rol Determinant — atribuit celor care în perioada 14—22 decembrie 1989 au avut un rol determinant la declanșarea și victoria Revoluției Române din Decembrie 1989, și-au pus viața în pericol în confruntările cu forțele de presiune, au ocupat și apărat obiectivele de importanță deosebită, care au aparținut regimului totalitar, doar în localitățile în care, în urma acestor acțiuni și confruntări au rezultat persoane ucise, rănite sau reținute, până la fuga dictatorului.

4. Luptător Remarcat prin Fapte Deosebite — atribuit celor care, în perioada 14—25 decembrie 1989, au mobilizat și au condus grupuri sau mulțimi de oameni, au construit și au menținut baricade împotriva forțelor de presiune ale regimului totalitar comunist, au ocupat obiective de importanță vitală pentru rezistența regimului totalitar și le-au apărat până la data judecării dictatorului, în localitățile unde au luptat pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989, precum și celor care au avut acțiuni dovedite împotriva regimului și însemnelor comunismului între 14—22 decembrie 1989.

c) Participant la Victoria Revoluției Române din Decembrie 1989 — calitate onorifică.”

[...]

6. După articolul 3 se introduc trei noi articole, articolele 31, 32 și 33, cu următorul cuprins:

„Art. 31

În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) persoanele care au avut un rol determinant pentru victoria Revoluției române din decembrie 1989 — eroii martiri și Luptătorii cu Rol Determinant pentru Victoria Revoluției Române din Decembrie 1989;

b) urmaș de erou-martir — persoanele îndreptățite să beneficieze de prevederile prezentei legi, după caz, soțul supraviețuitor, părinții celui decedat și copiii acestuia;

c) obiective de importanță deosebită — clădirile de importanță deosebită, în care se găseau structurile regimului totalitar și alte clădiri publice: Opera din Timișoara, Comitetul Central și comitetele județene sau municipale ale partidului, Televiziunea Română și Radiodifuziunea Română și altele asemenea;

d) Secretariatul de Stat — Secretariatul de Stat pentru recunoașterea meritelor luptătorilor împotriva regimului comunist instaurat în România în perioada 1945—1989;

e) Asociațiile de revoluționari legal constituite până la data de 31 decembrie 1992 — asociațiile care au avut și au ca scop principal apărarea și promovarea idealurilor Revoluției Române din Decembrie 1989 sau apărarea drepturilor revoluționarilor, conform actului de înființare de la data constituirii, până la data de 31 decembrie 1992;

f) certificatele preschimbate — certificatele care atestă titlurile obținute potrivit Legii nr. 42/1990, pentru cinstirea eroilor-martiri și acordarea unor drepturi urmașilor acestora, răniților,

precum și luptătorilor pentru victoria Revoluției din decembrie 1989, republicată, cu modificările și completările ulterioare, doar pentru cazurile în care solicitantul este posesor al Certificatului și titular al Brevetului de atestare a titlului acordat de către Președintele României, prin Decret prezidențial, publicat în Monitorul Oficial al României, preschimbate în baza prezentei legi;

g) Comisia parlamentară — Comisia parlamentară a Revoluționarilor din Decembrie 1989.

Art. 32

(1) Persoanelor prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. b) pct. 4 li se vor elibera noi certificate pentru obținerea calităților și titlurilor prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. b) pct. 3, doar dacă îndeplinesc condițiile prezentei legi.

(2) Eliberarea certificatelor persoanelor prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. b) pct. 3 se face doar la cerere, în baza certificatului preschimbat.

(3) Eliberarea certificatelor persoanelor prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. b) pct. 3 se efectuează la cererea expresă a titularului de certificat, potrivit modelelor ce vor fi aprobate prin hotărârea de modificare și completare a normelor de aplicare a prezentei legi.

(4) Odată cu cererea pentru eliberarea certificatului pentru persoanele prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. b) pct. 3, și pentru obținerea noului certificat, solicitantul va depune certificatul preschimbat în original, împreună cu legitimația aferentă.

Art. 33

(1) Calitățile obținute potrivit prezentei legi, pentru persoanele prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. b) pct. 1, 2 și 4 nu pot fi schimbate și se acordă în baza titlurilor acordate de către Președintele României, prin Decret prezidențial, publicat în Monitorul Oficial al României, conform Legii nr. 42/1990, republicată, cu modificările ulterioare.

(2) Prin excepție de la alin. (1), calitatea prevăzută la art. 3 alin. (1) lit. b) pct. 4, poate fi schimbată, la cerere, conform prevederilor art. 32.”

[...]

16. La articolul 9, alineatul (6) se abrogă.

17. După articolul 9¹ se introduce un nou articol, articolul 9², cu următorul cuprins:

„Art. 9²

(1) Persoanele care solicită eliberarea certificatelor potrivit prezentei legi poartă răspunderea penală pentru corectitudinea întocmirii dosarelor, a documentelor și probelor aflate în acestea.

(2) Cererile care privesc eliberarea noului certificat de Luptător cu Rol Determinant, depuse conform art. 3², sunt analizate de o comisie alcătuită din cel mult 5 membri, angajați din cadrul Secretariatului de Stat, numită prin ordin al secretarului de stat, care este și președintele comisiei.

(3) Comisia prevăzută la alin. (2) procedează la soluționarea cererilor, verificând actele dosarelor care au fost depuse în termenele și condițiile prevăzute de lege pentru calitatea prevăzută la art. 3 alin. (1) lit. b) pct. 4 și care îndeplinesc condițiile și criteriile pentru eliberarea certificatului de Luptător cu Rol Determinant.

(4) După admiterea cererilor se procedează la eliberarea certificatului de Luptător cu Rol Determinant, potrivit metodologiei stabilite prin regulamentul de organizare și funcționare al comisiei, aprobat prin ordin al secretarului de stat.

(5) Secretariatul de Stat, cu avizul Comisiei parlamentare, va înainta periodic Președintelui României propunerile de atribuire a titlurilor pentru persoanele ale căror cereri au fost admise, în vederea publicării acestora în Monitorul Oficial al României.

(6) Soluțiile vor fi comunicate în termen de 45 de zile de la depunerea cererii. În cazul comunicărilor prin poștă, cu confirmare de primire, care nu sunt ridicate de către destinatar,

termenul de 30 de zile pentru contestație curge de la data publicării deciziei Comisiei prin postare pe site-ul instituției.

(7) **Contestațiile privind noile certificate — Luptător cu Rol Determinant se depun în termen de 30 de zile de la comunicare cu nominalizarea persoanelor în cauză și se vor adresa Comisiei parlamentare a revoluționarilor din decembrie 1989, care le soluționează potrivit normelor metodologice stabilite în acest sens.**

(8) **În termen de 45 de zile după acordarea titlurilor de către Președintele României și publicarea acestora în Monitorul Oficial al României, Partea I, Secretariatul de Stat transmite către casele de pensii adeverințele prevăzute la art. 41 pentru persoanele ale căror cereri au fost admise.”**

[...]

19. Articolul 11 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 11

Comisia parlamentară își continuă activitatea, conform prevederilor prezentei legi.”

20. Articolul 12 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 12

Prefecturile vor transmite Secretariatului de Stat, la solicitarea acestuia, liste nominale cu situația acordării drepturilor ce revin persoanelor prevăzute prin prezenta lege sau a drepturilor acordate acestora în baza legilor recunoștinței în vigoare la acel moment, precum și motivarea neacordării acestora.”

21. Articolul 13¹ se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 13¹

Sumele aferente plății indemnizațiilor pentru beneficiarii prezentei legi se suportă de la bugetul de stat, prin bugetele Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne și Serviciului Român de Informații.”

22. Articolul 18 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 18

(1) Pentru cinstirea memoriei celor care și-au jertfit viața și în semn de grațitudine față de persoanele care au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987, se instituie următoarele calități:

a) persoană care a avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987;

b) soț al persoanei care a avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987, dacă îndeplinește condițiile prevăzute de prezenta lege;

c) urmași ai persoanelor care au decedat în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987.

(2) Nu pot beneficia de prevederile prezentei legi persoanele prevăzute la alin. (1) care au făcut parte din aparatul de represiune, securitate și miliție sau au desfășurat activități de poliție politică.”

23. Articolul 19 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 19

(1) Dovada calității prevăzute la art. 18 alin. (1) lit. a) se face de către persoana interesată, cu înscrisuri oficiale eliberate de către organele competente, din care să rezulte privarea de libertate în locuri de deținere, pentru efectuarea de cercetări, care a avut una dintre următoarele consecințe:

a) stabilirea domiciliului obligatoriu;

b) strămutarea într-o altă localitate;

c) deportarea.

(2) Dovada calității prevăzute la art. 18 alin. (1) lit. b) se face de către persoana interesată, cu înscrisuri oficiale eliberate de organele competente, din care să rezulte supunerea la presiuni, din partea securității sau a miliției, pentru stabilirea domiciliului în localitatea în care se afla deportat soțul, indiferent dacă această urmare s-a produs sau nu.”

21. Curtea constată că obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 95/2014 pentru modificarea și completarea Legii recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004, în ansamblul său, precum și, în special, prevederile art. I pct. 4, 6, 16, 17 și pct. 19—23 din aceasta.

22. În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 16 privind egalitatea în drepturi, art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil, art. 22 alin. (1) privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, art. 31 alin. (1) privind dreptul la informație, art. 47 privind nivelul de trai, art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, art. 61 alin. (1) privind rolul Parlamentului, art. 75 alin. (3)—(5) privind sesizarea Camerelor Parlamentului, art. 76 alin. (3) privind adoptarea legilor și a hotărârilor, art. 77 alin. (1) privind promulgarea legii, art. 108 alin. (3) și (4) privind actele Guvernului, art. 115 alin. (3), (5) și (7) privind delegarea legislativă și art. 154 alin. (1) privind conflictul temporal de legi. De asemenea se invocă art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, referitor la protecția proprietății private, art. 7 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, privind principiul egalității, art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, privind interzicerea discriminării și art. 17 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, referitor la interdicția exproprierii.

23. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că s-a mai pronunțat asupra dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 95/2014, prin numeroase decizii, spre exemplu, prin Decizia nr. 864 din 10 decembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 180 din 10 martie 2016, prin Decizia nr. 389 din 14 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 757 din 28 septembrie 2016, prin Decizia nr. 398 din 15 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 686 din 5 septembrie 2016, prin Decizia nr. 660 din 8 noiembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 160 din 3 martie 2017, prin Decizia nr. 785 din 15 decembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 190 din 17 martie 2017, prin Decizia nr. 114 din 9 martie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 359 din 16 mai 2017, prin Decizia nr. 108 din 8 martie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 540 din 29 iunie 2018, prin Decizia nr. 444 din 28 iunie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 928 din 2 noiembrie 2018, prin Decizia nr. 477 din 12 iulie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 929 din 5 noiembrie 2018, sau prin Decizia nr. 704 din 15 noiembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 81 din 31 ianuarie 2019, respingând ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a acestora.

24. Prin Decizia nr. 114 din 9 martie 2017, paragrafele 40—43, Curtea a reținut că Legea nr. 341/2004 a abrogat Legea nr. 42/1990, însă a menținut unele dintre soluțiile legislative anterioare. Astfel, este păstrată denumirea titlurilor „Erou-Martir al Revoluției Române din Decembrie 1989” și „Participant la Victoria Revoluției Române din Decembrie 1989”, iar titlul „Luptător pentru Victoria Revoluției din Decembrie 1989” se referă, în Legea nr. 341/2004, la trei categorii, și anume „Luptător Rănit”, „Luptător Reținut” și „Luptător Remarcat prin Fapte Deosebite”. Curtea a reținut că Legea nr. 341/2004 stabilea acordarea unor drepturi persoanelor care au obținut

titlurile prevăzute de lege, printre care, potrivit art. 4, și dreptul la o indemnizație lunară reparatorie, în condițiile legii. Acordarea titlurilor se făcea prin preschimbarea certificatelor eliberate în perioada 1990—1997 privind calitățile și titlurile atestate potrivit Legii nr. 42/1990. Curtea a mai observat că, printr-o serie de acte normative, s-a stabilit că, începând cu anul 2012, indemnizația lunară reparatorie, prevăzută de art. 4 alin. (4) din Legea nr. 341/2004, de care beneficiau, în condițiile legii, persoanele care au obținut titlurile prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. b) pct. 3 din lege, respectiv titlul de „Luptător Remarcat prin Fapte Deosebite”, nu se mai acordă. Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2014 au fost modificate și completate unele dispoziții din Legea nr. 341/2004, care stabilesc categoriile de titluri ce se pot acorda luptătorilor pentru victoria Revoluției din Decembrie 1989 și drepturile corespondente deținerii acestor titluri. Astfel, sunt păstrate denumirile titlurilor de „Erou-Martir al Revoluției Române din Decembrie 1989” și „Participant la Victoria Revoluției Române din Decembrie 1989”, iar titlul „Luptător pentru Victoria Revoluției din Decembrie 1989”, în noua formă a legii, se referă la patru categorii, și anume: „Luptător Rănit”, „Luptător Reținut”, „Luptător cu Rol Determinant” și „Luptător Remarcat prin Fapte Deosebite”. În acest sens, potrivit art. 3 alin. (2) din Legea nr. 341/2004, titlurile instituite se vor acorda în condițiile legii, avându-se în vedere calitățile și titlurile atestate, potrivit Legii nr. 42/1990, doar pentru cazurile în care solicitantul este posesor al certificatului și titular al brevetului de atestare a titlului, acordat de către Președintele României, prin decret prezidențial, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I. Totodată, noul conținut normativ al art. 4 alin. (4) din Legea nr. 341/2004 prevede acordarea unei indemnizații de grațitudine lunară persoanelor care au obținut titlul de „Luptător cu Rol Determinant” cărora li s-au eliberat noile certificate, potrivit noii reglementări.

25. Referitor la critica de neconstituționalitate extrinsecă privind încălcarea art. 115 alin. (5) din Constituție, prin Decizia nr. 398 din 15 iunie 2016, paragraful 37, Curtea a reținut că acest text constituțional condiționează intrarea în vigoare a ordonanței de urgență de îndeplinirea cumulativă a două cerințe: depunerea sa spre dezbatere în procedură de urgență la Camera competentă să fie sesizată și publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I. Dispozițiile constituționale sunt transpuse la nivel legal de art. 12 alin. (2) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, potrivit căruia „Ordonanțele de urgență ale Guvernului intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, sub condiția depunerii lor prealabile la Camera competentă să fie sesizată, dacă în cuprinsul lor nu este prevăzută o dată ulterioară” (a se vedea în acest sens Decizia nr. 366 din 25 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 644 din 2 septembrie 2014). Astfel, potrivit fișei legislative, se observă că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2014 a fost adoptată în ședința de Guvern din 29 decembrie 2014, iar proiectul de lege privind aprobarea ordonanței de urgență a fost transmis Senatului, în calitate de primă Cameră sesizată, pentru dezbatere, cu Adresa nr. E201 din 30 decembrie 2014. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2014 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 969 din 30 decembrie 2014. Prin urmare, au fost întrunite cele două condiții cumulative necesare intrării în vigoare a ordonanței de urgență, astfel încât nu poate fi reținută critica privind încălcarea art. 115 alin. (5) din Constituție.

26. Cât privește critica raportată la art. 16 alin. (1) din Constituție, considerându-se că textele de lege criticate ar institui discriminări, prin sistarea plății indemnizației lunare reparatorii, Curtea, prin Decizia nr. 114 din 9 martie 2017,

paragraful 49, a constatat că normele supuse controlului de constituționalitate se aplică tuturor destinatarilor săi, fără ca între aceștia să existe privilegii sau discriminări, astfel încât nu poate fi reținută încălcarea prevederilor art. 16 din Constituție. A nega posibilitatea legiuitorului de a modifica sau de a abroga o normă ar însemna negarea competenței sale legislative, ceea ce este inadmisibil. Din contră, legiuitorul, fie originar, fie delegat, trebuie să vegheze la asigurarea stabilității economice a țării și să ia măsuri în consecință (în acest sens a se vedea Decizia nr. 90 din 7 februarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 228 din 5 aprilie 2012). Totodată, în jurisprudența sa, Curtea a statuat că nu constituie o discriminare faptul că, prin aplicarea unor prevederi legale, anumite persoane pot ajunge în situații defavorabile, apreciate ca atare prin prisma propriilor interese subiective. De asemenea, Curtea, amintind jurisprudența sa, a statuat că dreptul la indemnizație reparatorie nu reprezintă un drept fundamental, astfel că „legiuitorul are libera apreciere asupra instituirii unor astfel de beneficii, precum și a stabilirii condițiilor și criteriilor de acordare”.

27. Referitor la critica potrivit căreia sistarea plății indemnizației reparatorii contravine dreptului de proprietate privată, prin Decizia nr. 389 din 14 iunie 2016, paragraful 54, Curtea a constatat netemeinicia acestei susțineri, invocând jurisprudența sa, prin care a statuat că dreptul la indemnizație reparatorie nu reprezintă un drept fundamental, astfel că „legiuitorul are libera apreciere asupra instituirii unor astfel de beneficii, precum și a stabilirii condițiilor și criteriilor de acordare”. Ca atare, indemnizația se acordă în condițiile Legii nr. 341/2004, astfel cum a fost modificată și completată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2014 și Ordonanța Guvernului nr. 1/2015.

28. Referitor la critica privind încălcarea art. 47 privind nivelul de trai, Curtea a reținut că Legea fundamentală consacră, în art. 1 alin. (3), caracterul de stat social al României, obligând statul, prin dispozițiile art. 135 alin. (2) lit. f), să creeze condițiile necesare pentru creșterea calității vieții, iar în art. 41 alin. (2) și art. 47 alin. (2) prevede dreptul salariaților, respectiv al cetățenilor, și la alte măsuri de protecție socială și de asistență socială decât cele nominalizate expres în Legea fundamentală, măsuri stabilite prin lege. Caracteristic tuturor acestor drepturi ale cetățenilor și obligații corelative ale statului este faptul că, în măsura în care nu sunt nominalizate expres de Constituție, legiuitorul este liber să aleagă, în funcție de politica statului, de resursele financiare, de prioritatea obiectivelor urmărite și de necesitatea îndeplinirii și a altor obligații ale statului consacrate deopotrivă la nivel constituțional, care sunt măsurile prin care va asigura cetățenilor un nivel de trai decent și să stabilească condițiile și limitele acordării lor (a se vedea în acest sens Decizia nr. 1.576 din 7 decembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 32 din 16 ianuarie 2012).

29. Cât privește dispozițiile art. 53 din Legea fundamentală, prin Decizia nr. 88 din 28 februarie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 167 din 28 martie 2013, sau prin Decizia nr. 314 din 5 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 538 din 21 iulie 2014, paragrafele 21 și 22, Curtea a reținut că dispozițiile art. 53 din Constituție nu sunt incidente, acestea având în vedere doar restrângerea exercițiului unor drepturi fundamentale. Curtea a constatat că, deși temeiul moral al acordării acestor beneficii, izvorât din sentimentul de recunoștință pentru cei care, prin jertfa și contribuția proprie, au condus la căderea regimului comunist și la instaurarea democrației, este incontestabil, acesta nu constituie totuși, potrivit Constituției, o obligație de reglementare a statului în acest sens, neputându-se vorbi astfel de existența unui drept fundamental la obținerea unor indemnizații în virtutea

calității de Luptător Remarcat prin Fapte Deosebite în cadrul Revoluției Române din Decembrie 1989. De asemenea Curtea a arătat că indemnizația de revoluționar are un caracter reparatoriu, iar legiuitorul are deplina competență de a stabili condițiile și criteriile de acordare a acesteia, în temeiul art. 61 alin. (1) din Legea fundamentală. În acest sens este și Decizia nr. 193 din 2 aprilie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 416 din 10 iulie 2013.

30. Cu privire la art. 22 privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, prin Decizia nr. 389 din 14 iunie 2016, paragraful 59, Curtea a constatat că celelalte dispoziții din Constituție invocate de autori, printre care și art. 22 din Constituție, nu au relevanță pentru soluționarea excepției de neconstituționalitate.

31. Referitor la critica privind neconcordanța dintre anumite prevederi din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2014, prin Decizia nr. 704 din 15 noiembrie 2018, paragraful 31, Curtea a reținut că aceasta nu poate fi primită, deoarece examinarea constituționalității unui text de lege are în vedere conformitatea acestui text cu dispozițiile și principiile constituționale, iar nu compararea prevederilor mai multor legi între ele (a se vedea în acest sens Decizia nr. 701 din 27 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 906 din 8 decembrie 2015, paragraful 15).

32. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură a schimba jurisprudența Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în deciziile menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

33. În plus, cu privire la invocarea Deciziei Curții Constituționale nr. 90 din 7 februarie 2012, Curtea constată că prin această decizie a reținut că indemnizațiile „*restante*” ce se achită beneficiarilor Legii nr. 341/2004 constituie într-adevăr un „*bun*” în sensul art. 1 din Protocolul adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Curtea a mai reținut că aceste tipuri de indemnizații au caracter reparatoriu, fără consacrare constituțională, astfel încât legiuitorul le poate acorda sau nu, dar în momentul în care a decis acordarea unor astfel de indemnizații pe o anumită perioadă are, de asemenea, dreptul de a alege frecvența și modalitatea concretă de acordare a acestora. Nefiind drepturi constituționale, legiuitorul poate opta și pentru retragerea viitoare a lor (a se vedea în acest sens art. II art. 18 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2010 pentru completarea art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2008 privind reglementarea unor măsuri financiare în domeniul bugetar, precum și pentru instituirea altor măsuri financiare în domeniul bugetar, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 636 din 10 septembrie 2010, astfel cum a fost aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 283/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 887 din 14 decembrie 2011). Așadar, în cauză, nu se poate reține incidența deciziei sus-menționate cu privire la noțiunea de „*bun*”, nefiind vorba despre indemnizații „*restante*”. Printr-o serie de acte normative, s-a stabilit că indemnizația lunară reparatorie, prevăzută de art. 4 alin. (4) din Legea nr. 341/2004, nu se acordă. Ulterior, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2014 a fost modificată și completată Legea nr. 341/2004, cu privire la categoriile de titluri ce se pot acorda și drepturile corespondente deținerii acestor titluri, noul conținut normativ al art. 4 alin. (4) din Legea nr. 341/2004 stabilind acordarea unei indemnizații de gratitudine lunară persoanelor care au obținut titlul de „Luptător cu Rol Determinant” cărora li s-au eliberat noile certificate, potrivit noii reglementări.

34. Cât privește critica autorului excepției din Dosarul nr. 1.552D/2017, potrivit căreia Guvernul nu avea abilitarea de

a modifica Legea nr. 341/2004 printr-o ordonanță de urgență, Curtea constată că aceasta este neîntemeiată, deoarece Guvernul poate adopta, pe de-o parte, ordonanțe simple, în domenii care nu fac obiectul legilor organice, în baza unei legi speciale de abilitare, lege care va stabili, în mod obligatoriu, domeniul și data până la care se pot emite aceste ordonanțe, în temeiul art. 115 alin. (1)—(3) din Constituție, iar, pe de altă parte, Guvernul poate adopta ordonanțe de urgență numai în situații extraordinare, a căror reglementare nu poate fi amânată, cu obligația de a motiva urgența în cuprinsul acestora, în temeiul art. 115 alin. (4)—(6) din Legea fundamentală. Cât privește ordonanțele de urgență, Legea fundamentală prevede condiții diferite, reglementate de art. 115 alin. (4)—(6), care nu se referă însă și la interdicția reglementării în domeniul legilor organice. Or, ordonanța criticată este o ordonanță de urgență a Guvernului, adoptată cu respectarea dispozițiilor constituționale ale art. 115 alin. (4)—(6), așa cum a statuat Curtea, prin Decizia nr. 398 din 15 iunie 2016, paragrafele 35 și 36. Spre deosebire de aceasta, Ordonanța Guvernului nr. 1/2015 pentru modificarea și completarea Legii recunoștinței pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989 și pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004 a fost adoptată în baza art. 1 pct. I.1 și pct. X din Legea nr. 184/2014 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 956 din 29 decembrie 2014, lege care a permis Guvernului să adopte ordonanțe pentru modificarea și completarea Legii nr. 341/2004. Ca atare, Curtea constată caracterul neîntemeiat al acestei critici de neconstituționalitate.

35. Astfel, critica principală a autorului excepției din Dosarul nr. 1.552D/2017, potrivit căreia Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2014 nu putea modifica Legea nr. 341/2004 și, prin urmare, în prezent, este în vigoare Legea nr. 341/2004, în forma anterioară, este neîntemeiată. Potrivit art. 62 din Legea nr. 24/2000, „*Dispozițiile de modificare și de completare se încorporează, de la data intrării lor în vigoare, în actul de bază, identificându-se cu acesta. Intervențiile ulterioare de modificare sau de completare a acestora trebuie raportate tot la actul de bază*”.

36. De asemenea nu poate fi reținută nici critica referitoare la încălcarea art. 108 alin. (4) din Legea fundamentală, prin nesemnarea de către ministrul justiției a actului normativ supus controlului. Astfel, art. 108 alin. (4) din Legea fundamentală reglementează cu privire la „*contrasemnarea de către miniștrii care au obligația punerii acestuia în executare*”, fără a nominaliza vreun ministru. Din examinarea actului normativ rezultă că acesta a fost contrasemnat de miniștrii cărora le revine sarcina punerii în executare, respectiv de către ministrul finanțelor publice și ministrul muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice.

37. În final, Curtea observă că prevederile art. 75 alin. (3)—(5), art. 76 alin. (3), art. 77 alin. (1) din Constituție nu au incidență în cauză, deoarece se referă la procesul de adoptare a unei legi, iar nu la emiterea ordonanțelor Guvernului. De asemenea, prevederile art. 108 alin. (3) din Constituție nu au incidență în cauză, deoarece vizează ordonanțele Guvernului care se emit în temeiul unei legi speciale de abilitare, iar nu și ordonanțele de urgență ale Guvernului. Totodată, dispozițiile constituționale ale art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil, art. 31 alin. (1) privind dreptul la informare și art. 154 alin. (1) privind conflictul temporal de legi, precum și cele din actele internaționale sau europene invocate de către autorii excepției nu au nicio legătură cu soluționarea cauzei.

38. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Gelu Manea în Dosarul nr. 11.232/3/2016 al Tribunalului București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal, de Asociația Tinerii Eroii ai Revoluției — 22 Decembrie 1989 din Galați în Dosarul nr. 1.769/121/2015 al Curții de Apel Galați — Secția contencios administrativ și fiscal și de Oprea Mustăță în Dosarul nr. 41.729/3/2016 al Tribunalului București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 95/2014 pentru modificarea și completarea Legii recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004, în ansamblul său, precum și, în special, ale art. I pct. 4, 6, 16, 17 și pct. 19—23 din aceasta sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal și Curții de Apel Galați — Secția contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 16 aprilie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Ioana Marilena Chiorean

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU RESURSE MINERALE

ORDIN

**pentru modificarea Ordinului președintelui Agenției Naționale pentru Resurse Minerale nr. 244/2019
privind aprobarea licențelor de concesiune pentru explorare acordate în urma concursului
public de oferte — Runda 98/2019**

Având în vedere Referatul Direcției generale gestionare evaluare și concesiune resurse/rezerve minerale. Integrare europeană, înregistrat cu nr. 300.666/24.07.2019,

în temeiul art. 4 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 1.419/2009 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Resurse Minerale, cu modificările ulterioare,

președintele Agenției Naționale pentru Resurse Minerale emite următorul ordin:

Art. I. — Articolul 6 din Ordinul președintelui Agenției Naționale pentru Resurse Minerale nr. 244/2019 privind aprobarea licențelor de concesiune pentru explorare acordate în urma concursului public de oferte — Runda 98/2019, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 529 din 28 iunie 2019, se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 6. — Se aprobă Licența de concesiune pentru explorare nr. 21.972/2019 privind explorarea resurselor de

lignit din perimetrul Valea Pârâului, județul Gorj, încheiată între Agenția Națională pentru Resurse Minerale, în calitate de concedent, și Societatea Comercială Gekko & Neka Invest — S.R.L., cu sediul în Târgu Jiu, județul Gorj, cod unic de înregistrare RO 32703629, în calitate de concesionar.”

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Agenției Naționale pentru Resurse Minerale,
Gigi Dragomir

București, 25 iulie 2019.
Nr. 285.

ACTE ALE AUTORITĂȚII DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ

AUTORITATEA DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ

NORMĂ

privind aplicarea Ghidului ESMA cu privire la indicii de referință ne semnificativi din Regulamentul privind indicii de referință

În temeiul prevederilor art. 1 alin. (2), art. 2 alin. (1) lit. a) și d), art. 3 alin. (1) lit. b), art. 6 alin. (2), precum și ale art. 14 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 113/2013, cu modificările și completările ulterioare,

în conformitate cu prevederile art. 16 din Regulamentul (UE) nr. 1.095/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 noiembrie 2010 de instituire a Autorității europene de supraveghere (Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe), de modificare a Deciziei nr. 716/2009/CE și de abrogare a Deciziei 2009/77/CE a Comisiei,

în baza prevederilor art. 5, art. 11, art. 13, art. 16 și art. 40 din Regulamentul (UE) nr. 1.011/2016 privind indicii utilizați ca indici de referință în cadrul instrumentelor financiare și al contractelor financiare sau pentru a măsura performanțele fondurilor de investiții și de modificare a Directivelor 2008/48/CE și 2014/17/UE și a Regulamentului (UE) nr. 596/2014,

având în vedere prevederile art. 234 lit. d) și ale art. 269 din Legea nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare, potrivit deliberărilor din ședința Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară din data de 30 iulie 2019,

Autoritatea de Supraveghere Financiară emite prezenta normă.

Art. 1. — Autoritatea de Supraveghere Financiară aplică Ghidul ESMA cu privire la indicii de referință ne semnificativi din Regulamentul privind indicii de referință, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezenta normă, în legătură cu administratorii și contribuitorii supravegheați, astfel cum sunt definiți în Regulamentul (UE) nr. 1.011/2016 privind indicii utilizați ca indici de referință în cadrul instrumentelor financiare și al contractelor financiare sau pentru a măsura performanțele fondurilor de investiții și de modificare a Directivelor 2008/48/CE și 2014/17/UE și a Regulamentului (UE) nr. 596/2014, denumit în continuare și în cuprinsul anexei *BMR*, aflați în aria sa de competență în conformitate cu prevederile Ordonanței de

urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 113/2013, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 2. — Administratorii și contribuitorii supravegheați menționați la art. 1 au obligația respectării prevederilor prezentei norme.

Art. 3. — Nerespectarea prevederilor prezentei norme se sancționează potrivit dispozițiilor art. 269 din Legea nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare.

Art. 4 — Prezenta normă se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data publicării acesteia.

p. Președintele Autorității de Supraveghere Financiară,
Elena Doina Dascălu

București, 31 iulie 2019.
Nr. 21.

ANEXĂ

GHIDUL ESMA

cu privire la indicii de referință ne semnificativi din Regulamentul privind indicii de referință

I. Domeniu de aplicare

Cui i se aplică?

1. Prezentul ghid se aplică autorităților competente desemnate în temeiul art. 40 din Regulamentul privind indicii de referință [Regulamentul (UE) nr. 1.011/2016 privind indicii utilizați ca indici de referință în cadrul instrumentelor financiare și al contractelor financiare sau pentru a măsura performanțele fondurilor de investiții și de modificare a Directivelor 2008/48/CE și 2014/17/UE și a Regulamentului (UE) nr. 596/2014] administratorilor, astfel cum sunt definiți la art. 3 alin. (1) pct. 6 din același regulament, și contribuitorilor supravegheați, astfel cum sunt definiți la art. 3 alin. (1) pct. 10 din regulamentul amintit.

Ce se aplică?

2. Ghidul se aplică în legătură cu furnizarea de indici de referință ne semnificativi și contribuția la indicii de referință ne semnificativi (art. 5, 11, 13, 16 din *BMR*).

Când se aplică?

3. Ghidul se aplică după două luni de la data publicării ghidului pe site-ul web al ESMA în toate limbile oficiale ale UE.

II. Referințe legislative, abrevieri și definiții

Referințe legislative

Regulamentul ESMA — Regulamentul (UE) nr. 1.095/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 noiembrie 2010 de instituire a Autorității europene de supraveghere (Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe), de modificare a Deciziei nr. 716/2009/CE și de abrogare a Deciziei 2009/77/CE a Comisiei

BMR — Regulamentul (UE) 2016/1.011 al Parlamentului European și al Consiliului din 8 iunie 2016 privind indicii utilizați ca indici de referință în cadrul instrumentelor financiare și al contractelor financiare sau pentru a măsura performanțele fondurilor de investiții și de modificare a Directivelor 2008/48/CE și 2014/17/UE și a Regulamentului (UE) nr. 596/2014

Abrevieri

IRN-uri — indici de referință ne semnificativi

Definiții

4. Dacă nu se precizează altfel, termenii utilizați în Regulamentul privind indicii de referință au același înțeles în acest ghid. În plus, se aplică următoarele definiții:

Autoritate competentă — o autoritate desemnată în baza art. 40 din Regulamentul privind indicii de referință.

III. Obiect

5. Scopul ghidului este de a asigura aplicarea comună, uniformă și consecventă, pentru IRN-uri, a cerințelor privind funcția de supraveghere prevăzute la art. 5 din BMR, a dispozițiilor privind datele de intrare prevăzute la art. 11 din BMR, a dispoziției privind transparența metodologiei de la art. 13 din BMR și a cerințelor în materie de guvernare și control pentru contribuitorii supravegheați prevăzute la art. 16 din BMR.

IV. Obligații de conformare și raportare**Statutul ghidului**

6. Ghidul cuprinde orientări emise în temeiul art. 16 din Regulamentul ESMA. În conformitate cu art. 16 alin. (3) din Regulamentul ESMA, autoritățile competente și participanții pe piețele financiare trebuie să depună toate eforturile pentru a respecta acest ghid.

7. Autoritățile competente cărora li se aplică ghidurile trebuie să le respecte prin introducerea acestora în practicile lor de supraveghere, inclusiv în cazul în care anumite orientări dintr-un document se adresează în principal participanților la piața financiară.

Cerințe de raportare

8. În decurs de două luni de la data publicării ghidului pe site-ul web al Autorității Europene pentru Valori Mobiliare și Piețe în toate limbile oficiale ale UE, autoritățile competente cărora li se aplică acest ghid trebuie să notifice ESMA dacă (i) respectă sau (ii) nu respectă, dar intenționează să respecte sau dacă (iii) nu respectă și nu intenționează să respecte ghidul. În caz de neconformitate, autoritățile competente trebuie, de asemenea, să notifice ESMA în decurs de două luni de la data publicării ghidului pe site-ul web al ESMA în toate limbile oficiale ale UE cu privire la motivele de neconformare cu ghidul.

9. În lipsa unui răspuns în acest termen, se va considera că autoritățile competente nu se conformează. Un model de notificare este disponibil pe site-ul ESMA. Formularul de notificare se completează și se trimite la ESMA folosind următoarea adresă de e-mail: bmr@esma.europa.eu.

10. Administratorii de IRN-uri și contribuitorii supravegheați nu sunt obligați să raporteze dacă se conformează sau nu ghidului.

V. Ghid cu privire la indicii de referință ne semnificativi**V.1. Orientări privind procedurile și caracteristicile funcției de supraveghere (art. 5 din BMR)****Domeniu de aplicare**

11. Fără a aduce atingere prevederilor art. 26 alin. (4) din BMR, pct. 20 și 21 nu se aplică administratorilor de IRN-uri care au optat să nu aplece art. 5 alin. (2) din BMR.

Componenta funcției de supraveghere

12. Funcția de supraveghere trebuie să fie compusă din unul sau mai mulți membri care, împreună, dispun de competențele și expertiza corespunzătoare pentru supravegherea furnizării unui anumit indice de referință și pentru responsabilitățile pe care trebuie să le îndeplinească funcția de supraveghere. Membrii funcției de supraveghere trebuie să aibă cunoștințe corespunzătoare cu privire la piața activului suport sau realitatea economică pe care urmărește să le măsoare indicele de referință.

13. Administratorii de indici de referință bazați pe date reglementate trebuie să ia în calcul posibilitatea de a include, în calitate de membri ai funcției de supraveghere, reprezentanți ai entităților enumerate în definiția unui indice de referință bazat pe date reglementate prevăzută la art. 3 alin. (1) pct. 24 din BMR.

14. În cazul în care un indice de referință se bazează pe contribuții, iar reprezentanții contribuitorilor săi sau ai entităților supravegheate care utilizează indicele de referință sunt membri ai funcției de supraveghere, administratorul trebuie să se asigure că numărul membrilor cu conflicte de interese nu atinge și nu depășește majoritatea simplă. Înainte de numirea membrilor, administratorii trebuie, de asemenea, să identifice și să țină seama de conflictele care decurg din relațiile dintre potențialii membri și alți actori externi, în special cele care rezultă dintr-un potențial interes față de nivelul indicilor de referință relevanți.

15. Persoanele direct implicate în furnizarea indicelui de referință care pot fi membri ai funcției de supraveghere nu trebuie să aibă drepturi de vot. Reprezentanții organului de conducere nu trebuie să fie membri sau observatori, dar pot fi invitați să participe la reuniuni prin funcția de supraveghere, dar fără drept de vot.

16. Membrii funcției de supraveghere nu trebuie să includă persoane care au făcut obiectul unor sancțiuni de natură administrativă sau penală referitoare la servicii financiare, în special manipularea sau tentativa de manipulare prevăzută în Regulamentul (UE) nr. 596/2014.

Caracteristicile și poziționarea funcției de supraveghere

17. Funcția de supraveghere trebuie să facă parte din structura organizatorică a administratorului sau a societății-mamă a grupului căruia îi aparține, dar să fie separată de organul de conducere și de alte funcții de guvernare ale administratorului de indici de referință.

18. Funcția de supraveghere trebuie să evalueze și, dacă este cazul, să conteste deciziile organismului de conducere al administratorului în ceea ce privește îndeplinirea cerințelor BMR. Fără a aduce atingere art. 5 alin. (3) lit. (i) din BMR, funcția de supraveghere trebuie să adreseze organului de conducere toate recomandările privind supravegherea indicilor de referință.

19. În cazul în care funcția de supraveghere constată că organul de conducere a acționat sau intenționează să acționeze contrar unei recomandări sau decizii a funcției de supraveghere, trebuie să înregistreze acest fapt în mod clar în procesul-verbal al următoarei sale reuniuni sau în registrul deciziilor sale.

Procedurile care reglementează funcția de supraveghere

20. O funcție de supraveghere a unui administrator de IRN-uri trebuie să aibă proceduri care să vizeze cel puțin următoarele domenii:

- a) criteriile de selecție a membrilor săi;
- b) alegerea, numirea sau destituirea și înlocuirea membrilor săi;
- c) suspendarea drepturilor de vot ale membrilor externi pentru deciziile care ar avea un impact direct asupra organizațiilor pe care le reprezintă;
- d) obligarea membrilor să dezvăluie orice conflict de interese semnificativ înainte de discutarea unui punct pe ordinea de zi în cadrul reuniunilor funcției de supraveghere;
- e) excluderea membrilor de la discuții specifice în privința cărora fac obiectul unui conflict de interese;
- f) accesul său la documentația necesară pentru îndeplinirea sarcinilor sale;
- g) măsurile care trebuie luate în cazul încălcării codului de conduită;
- h) notificarea către autoritatea competentă a oricărei suspiciuni de abuz de piață comis de contribuitorii sau de administrator;
- i) prevenirea divulgării necorespunzătoare a informațiilor confidențiale sau sensibile primite, produse sau discutate de funcția de supraveghere;
- j) divulgarea către public a declarației privind conflictele de interese majore ale membrilor.

21. În cazul în care funcția de supraveghere este efectuată de o persoană fizică, lit. c) și e) de la pct. 20 nu se aplică, iar administratorul trebuie să numească un organism adecvat înlocuitor sau altă persoană fizică pentru a se asigura că sarcinile funcției de supraveghere pot fi îndeplinite cu consecvență în absența persoanei responsabile pentru funcția de supraveghere.

Lista neexhaustivă a mecanismelor de guvernare ale funcției de supraveghere

22. Structura și componenta funcției de supraveghere trebuie stabilite, după caz, în conformitate cu una sau mai multe dintre următoarele liste neexhaustive:

- a) cu excepția cazului în care complexitatea sau vulnerabilitatea IRN-urilor indică altfel, una sau mai multe persoane fizice care fac parte din personalul administratorului sau alte persoane fizice ale căror servicii sunt puse la dispoziția administratorului sau sub controlul administratorului și care nu

sunt direct implicate în furnizarea unui indice de referință relevant și nu se află în conflict de interese, în special cele care rezultă dintr-un potențial interes față de nivelul indicelui de referință;

b) un comitet independent de supraveghere alcătuit printr-o reprezentare echilibrată a părților interesate, incluzând entitățile supravegheate care utilizează indicele de referință, contribuitorii la indicii de referință și alte părți interesate externe, cum ar fi operatorii de infrastructuri de piață și alte surse de date de intrare, precum și membrii independenți și personalul administratorului care nu sunt direct implicați în furnizarea indicilor de referință relevanți sau în alte activități conexe;

c) în cazul în care administratorul nu este în întregime deținut sau controlat de contribuitorii la indicele de referință sau de entitățile supravegheate care îl utilizează și nu există alte conflicte de interese la nivelul funcției de supraveghere, un comitet de supraveghere alcătuit din angajați care reprezintă părți ale organizației administratorului care nu sunt direct implicate în furnizarea indicilor de referință relevanți sau în alte activități conexe sau, dacă acești angajați nu sunt disponibili, din membri independenți;

d) o funcție de supraveghere formată din mai multe comitete, fiecare responsabil pentru:

(i) supravegherea unui IRN, a unui tip de IRN-uri sau a unei familii de IRN-uri;

sau

(ii) un subset al responsabilităților și sarcinilor de supraveghere, cu condiția ca o singură persoană sau un comitet să fie desemnat(ă) responsabil(ă) pentru direcția generală și coordonarea funcției de supraveghere și pentru interacțiunea cu organul de conducere al administratorului indicelui de referință și al autorității competente.

V.II. Orientări privind datele de intrare (art. 11 din BMR)

Domeniu de aplicare

23. Fără a aduce atingere prevederilor art. 26 alin. (4) din BMR, lit. a) și b) de la pct. 25 nu se aplică administratorilor de IRN-uri care au optat să nu aplice art. 11 alin. (1) lit. (b) din BMR.

24. Fără a aduce atingere prevederilor art. 26 alin. (4) din BMR, pct. 26 nu se aplică administratorilor de IRN-uri care sunt indici de referință bazați pe date reglementate și nici administratorilor de IRN-uri care au optat să nu aplice art. 11 alin. (3) din BMR.

Asigurarea unor date de intrare adecvate și verificabile

25. În sensul art. 11 alin. (3) lit. (a) și (b) din BMR, administratorul unui IRN trebuie să se asigure că dispune de toate informațiile necesare care îi permit să verifice următoarele aspecte legate de orice date de intrare pe care le utilizează pentru indicele de referință, după caz:

a) dacă transmitătorul este autorizat să contribuie cu datele de intrare în numele contribuitorului în conformitate cu orice cerință de autorizare prevăzută la art. 15 alin. (2) lit. (b) din BMR;

b) dacă datele de intrare sunt furnizate de contribuitor sau selectate dintr-o sursă specificată de administrator, într-un interval de timp stabilit de administrator;

c) dacă datele de intrare îndeplinesc cerințele stabilite în metodologia indicelui de referință.

Procedurile interne de supraveghere și de verificare ale unui contribuitor la un IRN

26. Procedurile interne de supraveghere și de verificare ale unui contribuitor pe care administratorul unui IRN trebuie să le asigure în conformitate cu art. 11 alin. (3) lit. (b) din BMR trebuie să includă cel puțin următoarele:

a) proceduri care reglementează:

(i) comunicarea informațiilor către administrator, la cererea acestuia;

(ii) raportarea periodică către conducerea superioară a contribuitorului cu privire la sarcinile îndeplinite de cele trei niveluri ale funcțiilor de control;

(iii) mijloacele de cooperare și fluxul de informații între cele trei niveluri ale funcțiilor de control;

b) stabilirea și menținerea unei funcții interne care să servească drept prim nivel de control al contribuției cu date de intrare și să răspundă de îndeplinirea următoarelor atribuții:

(i) efectuarea unei verificări eficiente a datelor de intrare înainte de contribuția acestora;

(ii) verificarea dacă transmitătorul este autorizat să contribuie cu date de intrare în numele contribuitorului în conformitate cu orice cerință impusă de art. 15 alin. (2) lit. (b) din BMR;

(iii) asigurarea faptului că accesul la contribuțiile cu date de intrare se limitează la persoanele implicate în procesul de contribuție, cu excepția cazului în care accesul este necesar în scopuri de audit, în scopuri de investigare sau în scopuri prevăzute de lege;

c) stabilirea și menținerea unei funcții interne care să servească drept al doilea nivel de control al contribuției cu date de intrare și să răspundă de îndeplinirea următoarelor atribuții:

(i) instituirea și menținerea unei proceduri de denunțare a neregulilor, care să includă garanții adecvate pentru denunțatori;

(ii) stabilirea și menținerea procedurilor de raportare internă a oricărei manipulări reale sau tentative de manipulare a datelor de intrare, pentru orice nerespectare a politicilor proprii ale contribuitorului legate de indicii de referință și pentru investigarea acestor evenimente de îndată ce devin evidente;

(iii) supravegherea comunicărilor relevante dintre personalul funcției de front office direct implicat în contribuția cu date de intrare și, de asemenea, a comunicărilor relevante dintre acest personal și alte funcții interne sau organisme externe atunci când controalele efectuate de această funcție de al doilea nivel generează îngrijorări;

(iv) stabilirea, menținerea și gestionarea unei politici în materie de conflicte de interese cu privire la conflictele de interese reale sau potențiale majore, care să asigure:

1. identificarea și divulgarea de către administrator a unor conflicte de interese reale sau potențiale majore cu privire la orice angajat al funcției de front office a contribuitorului care este implicat în procesul de contribuție;

2. absența oricărei legături directe sau indirecte între remunerația unui transmitător și valoarea indicelui de referință, valoarea datelor specifice furnizate sau efectuarea oricărei activități desfășurate de contribuitor care ar putea genera un conflict de interese legat de contribuția cu date de intrare la indicele de referință;

3. o separare clară a sarcinilor între personalul de front office implicat în contribuția cu date de intrare și un alt personal al funcției de front office, după caz, ținând seama de: puterea discreționară implicată în procesul de contribuție; natura, amploarea și complexitatea activităților contribuitorului; dacă pot apărea conflicte de interese între contribuția cu date de intrare la indicatorul de referință și activitățile de tranzacționare sau de altă natură efectuate de contribuitor;

d) stabilirea și menținerea unei funcții interne, independente de primul și al doilea nivel al funcțiilor de control, care să servească drept al treilea nivel de control al contribuției cu date de intrare și să răspundă de efectuarea periodică de verificări asupra controalelor exercitate de celelalte două funcții de control.

V.III. Orientări privind transparența metodologiei (art. 13 din BMR)

Elemente-cheie ale metodologiei utilizate pentru stabilirea unui IRN

27. Informațiile care trebuie furnizate de un administrator al unui IRN sau al unei familii de IRN-uri, în conformitate cu cerința prevăzută la art. 13 alin. (1) lit. (a) din BMR, trebuie să includă, după caz, cel puțin următoarele elemente:

a) o definiție și o descriere a indicelui de referință sau a familiei de IRN-uri, precum și a pieței sau a realității economice pe care urmează să le măsoare;

b) moneda sau altă unitate de măsură a indicelui de referință sau a familiei de IRN-uri;

c) tipurile de date de intrare utilizate pentru stabilirea indicelui de referință sau a familiei de IRN-uri și prioritatea dată fiecărui tip;

d) o descriere a elementelor constitutive ale indicelui de referință sau a familiei de IRN-uri și a criteriilor utilizate pentru selectarea și ponderarea lor;

e) orice cerințe minime privind cantitatea datelor de intrare și orice standarde minime privind calitatea datelor de intrare utilizate;

f) normele clare de identificare a modului și a momentului în care se poate exercita puterea discreționară în stabilirea indicelui de referință sau a familiei de IRN-uri;

g) componența oricărui grup de contribuitori și criteriile utilizate pentru a se stabili eligibilitatea pentru calitatea de membru al grupului;

h) dacă indicele de referință sau familia de IRN-uri ține seama de orice reinvestire a dividendelor sau cupoanelor plătite de constituenții săi;

i) limitările potențiale ale metodologiei și indicarea oricărei metodologii care trebuie utilizată în circumstanțe excepționale, inclusiv în cazul unei piețe nelichide sau în perioade de stres sau în care sursele de date privind tranzacțiile pot fi insuficiente, inexacte sau nesigure;

j) dacă metodologia poate fi modificată periodic pentru a se asigura că indicele de referință sau familia de IRN-uri rămâne reprezentativ(ă) pentru piața relevantă sau pentru realitatea economică, pentru orice criterii care trebuie utilizate pentru a se stabili când este necesară o astfel de modificare.

Detalii privind evaluarea internă și aprobarea metodologiei

28. Informațiile care trebuie furnizate de un administrator al unui IRN sau al unei familii de IRN-uri, în conformitate cu cerința prevăzută la art. 13 alin. (1) lit. (b) din BMR, trebuie să includă o descriere a politicilor și procedurilor referitoare la evaluarea internă și aprobarea metodologiei.

Modificări substanțiale aduse metodologiei

29. Informațiile care trebuie furnizate de un administrator al unui IRN sau al unei familii de IRN-uri, în conformitate cu cerința prevăzută la art. 13 alin. (1) lit. (c) din BMR, trebuie să includă cel puțin o descriere a informațiilor care trebuie divulgate de administrator la începutul fiecărui exercițiu de consultare, inclusiv o cerință de dezvoltare a elementelor-cheie ale metodologiei care, în opinia sa, ar fi afectate de modificarea substanțială propusă.

V.IV. Orientări privind cerințele de guvernanta și de control pentru contribuitorii supravegheați (art. 16 din BMR)

Domeniu de aplicare

30. Fără a aduce atingere prevederilor art. 26 alin. (4) din BMR, pct. 33, 34, 35 și 36 nu sunt aplicabile contribuției la IRN-uri pentru care administratorii au optat să nu aplice art. 16 alin. (2) din BMR.

31. Fără a aduce atingere prevederilor art. 26 alin. (4) din BMR, pct. 37 nu este aplicabil contribuției la IRN-uri pentru care administratorii au optat să nu aplice art. 16 alin. (3) din BMR.

Cadrul de control al contribuitorilor supravegheați la IRN-uri

32. Cadrul de control de care trebuie să dispună un contribuitor supravegheat care contribuie la IRN-uri în conformitate cu art. 16 alin. (1) din BMR trebuie să includă stabilirea și menținerea cel puțin a următoarelor controale:

a) un mecanism de supraveghere eficient pentru monitorizarea procesului de contribuție cu date de intrare care să includă un sistem de gestionare a riscurilor, identificarea personalului de nivel superior care răspunde de procesul de contribuție cu date și implicarea oricărei funcții de conformitate și de audit intern în cadrul organizației contribuitorului;

b) o politică privind denunțarea neregulilor, incluzând garanțiile corespunzătoare pentru denunțatori;

c) o procedură pentru detectarea și gestionarea încălcărilor BMR. Procedura de gestionare a încălcărilor trebuie să includă examinarea oricărei încălcări sau erori detectate și înregistrarea acțiunilor întreprinse în consecință.

Controale privind transmitătorii ale contribuitorilor supravegheați la IRN-uri

33. Sistemele și controalele de care trebuie să dispună un contribuitor supravegheat care contribuie la IRN-uri în conformitate cu art. 16 alin. (2) lit. (a) din BMR trebuie să includă un proces documentat și eficient pentru contribuția cu date și să cuprindă cel puțin următoarele:

a) un proces de desemnare a transmitătorilor și de desemnare a înlocuitorilor;

b) proceduri și sisteme de monitorizare a datelor utilizate pentru contribuții și a contribuțiilor în sine, capabile să producă alerte în conformitate cu parametrii predefiniți de contribuitor.

Gestionarea conflictelor de interese ale contribuitorilor supravegheați la IRN-uri

34. Măsurile de gestionare a conflictelor de interese de care un contribuitor supravegheat care contribuie la un IRN trebuie să dispună în conformitate cu art. 16 alin. (2) lit. (c) din BMR trebuie să cuprindă cel puțin următoarele:

a) un registru al conflictelor de interese majore care trebuie actualizat și utilizat pentru a înregistra eventualele conflicte de interese majore identificate și măsurile luate pentru a le gestiona. Registrul trebuie să fie accesibil auditorilor interni sau externi;

b) separarea fizică a transmitătorilor de ceilalți angajați ai contribuitorului, în cazul în care o astfel de separare este adecvată ținând seama de puterea discreționară implicată în procesul de contribuție; natura, amploarea și complexitatea activităților contribuitorului; dacă pot apărea conflicte de interese între contribuția cu date de intrare la indicatorul de referință și activitățile de tranzacționare sau de altă natură efectuate de contribuitor; în mod alternativ, normele care reglementează interacțiunea transmitătorilor cu personalul de front office.

35. Măsurile de gestionare a conflictelor de interese trebuie să includă, de asemenea, politici de remunerare în raport cu transmitătorii, care să garanteze că remunerația unui transmitător al unui contribuitor supravegheat care contribuie la IRN-uri nu are legătură cu următoarele:

a) valoarea indicelui de referință;

b) valorile specifice ale datelor furnizate; și

c) efectuarea oricărei activități specifice de către contribuitorul supravegheat care poate genera un conflict de interese legat de contribuția cu date de intrare la IRN.

Cerințe în materie de ținere a evidențelor pentru contribuitorii supravegheați la IRN-uri

36. Evidențele care trebuie păstrate în conformitate cu art. 16 alin. (2) lit. (d) din BMR ale comunicărilor privind furnizarea de date de intrare de către contribuitorul supravegheat care contribuie la IRN-uri trebuie să includă evidențe ale contribuțiilor făcute (adică cifra transmisă administratorilor) și numele transmitătorilor.

Politici privind avizele experților ale contribuitorilor supravegheați la IRN-uri

37. Politicile pe care un contribuitor supravegheat care contribuie la IRN-uri trebuie să le instituie în conformitate cu art. 16 alin. (3) din BMR, în cazul în care datele de intrare se bazează pe avize ale experților, trebuie să includă cel puțin următoarele elemente:

a) un cadru care să asigure coerența între diferiți transmitători și consecvența în timp, în legătură cu utilizarea puterii de decizie sau a puterii discreționare;

b) proceduri de examinare periodică a oricărei utilizări a puterii de decizie sau a puterii discreționare.

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2019 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2019 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

